

Inwentaryzacja żubrów w Puszczy

Jak co roku, w okresie zimowym żubry w Puszczy Białowieskiej gromadzą się w miejscach stałego dokarmiania, w których wykłada się systematycznie (codziennie) siano lub sianokiszonkę i niewielkie ilości buraków pastewnych. Dokarmianie pozwala im przetrwać trudny okres zimowy. Dzięki temu kondycja żubrów utrzymuje się na dobrym poziomie, a rozród i śmiertelność naturalna są w granicach normy fizjologicznej. Ważnym aspektem dokarmiania jest ochrona puszczańskich drzewostanów przed nadmiernym zgryzaniem pędów, kory drzew oraz zapobieganie podchodzeniu żubrów do siedzib ludzkich i minimalizowanie konfliktów z miejscową ludnością.

Koncentracja żubrów w miejscach zimowego dokarmiania ułatwia zrobienie przeglądu stad tych zwierząt i ocenę ich kondycji fizycznej, stanu zdrowotnego oraz ustalenie liczebności populacji. Dlatego właśnie zimą pracownicy Białowieskiego Parku Narodowego, którzy sprawują opiekę nad stadem wolnym żubrów w Puszczy Białowieskiej, starają się policzyć wszystkie osobniki tego gatunku żyjące na wolności.

Tradycyjnie, liczenie odbywa się z podziałem na klasy wiekowo-płciowe. Oddzielnie zlicza się cielęta do 1 roku życia, z podziałem na byczki i jałówki. Drugą klasę stanowi młodzież 2-3 letnia, w której także różnicuje się płęć. Liczy się też osobniki dorosłe w wieku 4 lat i powyżej: oddzielnie zlicza się samce - byki, oddzielnie samice - krowy.

Żubry zostały już policzone, a ich stan na dzień 31 grudnia 2010 roku w polskiej części Puszczy wynosił 473 osobniki. Jest to największy stan żubrów od rozpoczęcia restytucji tego gatunku, tj. od 1952 roku, kiedy to żubry po ich całkowitym wytępieniu, powtórnie wróciły na łono natury. Biorąc pod uwagę to, że po stronie białoruskiej żyje ponad 400 żubrów, w całej Puszczy Białowieskiej bytuje obecnie populacja licząca ok. 900 osobników, a więc większa od ostatniej wolnej populacji żubrów z początku XX wieku. Jest to jedyna na świecie tej wielkości populacja żubrów nizinnych.

W ubiegłym roku w polskiej części Puszczy Białowieskiej urodziło się 73 cielęta, ubyło natomiast (na skutek odłowów, eliminacji i upadków naturalnych) 51 żubrów, a więc zanotowaliśmy znaczny wzrost liczebności w porównaniu z 2009 rokiem.

Jerzy Dackiewicz
Nadleśniczy Ośrodka Hodowli Żubrów
Białowieski Park Narodowy